

Diskretne strukture UNI, 30.10.2024

1. Preveri pravilnost sklepov s pomočjo pogojnega sklepa.

- (a) $p \Rightarrow (q \vee r), \neg r \vdash p \Rightarrow q,$
- (b) $p \vee q \Rightarrow r \wedge s, r \vee t \Rightarrow u \vdash p \Rightarrow u,$
- (c) $p \Rightarrow q \vee r, q \Rightarrow \neg p, \neg(s \wedge r) \vdash p \Rightarrow \neg s,$
- (d) $s \wedge (p \Rightarrow t), t \Rightarrow (q \vee r) \vdash p \Rightarrow (\neg q \Rightarrow r),$
- (e) $\vdash (p \Rightarrow (q \Rightarrow r)) \Rightarrow ((p \Rightarrow q) \Rightarrow (p \Rightarrow r)),$

(a) 1. $p \Rightarrow q \vee r$ pred. ($\vdash p \Rightarrow z$)
 2. $\neg r$ pred.
 3. $\neg p \vee q \vee r$ $\sim(1)$
 4. $\neg p \vee q$ DS(3, 2) $A \vee B, \neg B \vdash A$ DS
 5. $p \Rightarrow q$ $\sim(4)$

Pogojni sklep: Sklep $A_1, A_2, \dots, A_n \vdash B \Rightarrow C$ je pravilen, če in samo če je pravilen sklep $A_1, \dots, A_n, B \vdash C$.

Se dokaz z uporabo pog. sklepa:

1. $p \Rightarrow q \vee r$ pred. ($\vdash p \Rightarrow z$)
 2. $\neg r$ pred.
 3.1. p pred. PS
 3.2. $q \vee r$ MP(1, 3.1)
 3.3. q DS(3.2, 2)
 3. $p \Rightarrow q$ PS(3.1, 3.3) $A \Rightarrow B, A \vdash B$ MP

(b) 1. $p \vee q \Rightarrow r \wedge s$ pred. ($\vdash p \Rightarrow u$)
 2. $r \vee t \Rightarrow u$ pred.
 3.1. p pred. PS
 3.2. $p \vee q$ Pd(3.1)
 3.3. $r \wedge s$ MP(3.2, 1) $A \vdash A \vee B$ Pd
 3.4. r Po(3.3) $A \wedge B \vdash A$ Po
 3.5. $r \vee t$ Pd(3.4)
 3.6. u MP(3.5, 2)
 3. $p \Rightarrow u$ PS(3.1, 3.6)

Ali ima ta sklep protiprimer?
 $p \sim 1, u \sim 0, r \sim 1, s \sim 1 \dots$
 Nima protiprimera.

- (d)
1. $s \wedge (p \Rightarrow t)$ pred.
  2. $t \Rightarrow q \vee r$ pred.
  - 3.1. p pred. PS
  - 3.2.1. $\neg q$ pred. PS
  - 3.2.2. $p \Rightarrow t$ $P_0(1)$
  - 3.2.3. t MP(3.1, 3.2.2)
  - 3.2.4. $q \vee r$ MP(2, 3.2.3)
  - 3.2.5. r DS(3.2.1, 3.2.4)
  - 3.2. $\neg q \Rightarrow r$ PS(3.2.1, 3.2.5)
  3. $p \Rightarrow (\neg q \Rightarrow r)$ PS(3.1, 3.2)

$$\vdash p \Rightarrow (\neg q \Rightarrow r)$$

2. Preveri pravilnost sklepov s pomočjo dokaza s protislovjem (*reductio ad absurdum*).

- (a) $(p \Rightarrow q) \wedge (r \Rightarrow s), s \wedge q \Rightarrow t, \neg t \vdash \neg(p \wedge r)$,
- (b) $p \vee q, p \Rightarrow r, q \Rightarrow s \vdash r \vee s$,
- (c) $p \vee q, p \vee r, r \Rightarrow s, \neg(q \wedge s) \vdash p$,
- (d) $p \Rightarrow r \wedge t, t \vee s \Rightarrow \neg q \vdash \neg(p \wedge q)$,
- (e) $p \Leftrightarrow q, r \vee s \Rightarrow p, s \vee t, \neg t \vee r \vdash q$,

Dokaz s protislovjem: Sklep $A_1, \dots, A_n \vdash B$ je pravilen, če in samo če je pravilen sklep

$$A_1, \dots, A_n, \neg B \vdash 0.$$

- (b)
1. $p \vee q$ pred.
  2. $p \Rightarrow r$ pred.
  3. $q \Rightarrow s$ pred.
  - 4.1. $\neg(r \vee s)$ pred. RA
  - 4.2. $\neg r \wedge \neg s \sim(4.1)$
  - 4.3. $\neg r$ $P_0(4.2)$
  - 4.4. $\neg p$ MP(4.3, 2)
  - 4.5. $\neg s$ $P_0(4.2)$
  - 4.6. $\neg q$ MP(4.5, 3)
  - 4.7. $\neg p \wedge \neg q$ zd(4.4, 4.6)
  - 4.8. $(p \vee q) \wedge \neg p \wedge \neg q$ zd(1, 4.7)
  - 4.9. $0 \sim(4.8)$
  4. $r \vee s$ RA(4.1, 4.9)

$$\vdash r \vee s$$

$$A \Rightarrow B, \neg B \vdash \neg A \quad \underline{\text{MP}}$$

$$B \sim B \vee 0 \sim \neg B \Rightarrow 0$$

Še drugače:

1. $p \vee q$ pred.
2. $p \Rightarrow r$ pred.
3. $q \Rightarrow s$ pred.
- 4.1. $\neg r$ pred. PS
- 4.2. $\neg p$ MT(2, 4.1)
- 4.3. q DS(1, 4.2)
- 4.4. s MP(4.3, 3)
4. $\neg r \Rightarrow s$ PS(4.1, 4.4)
5. $r \vee s \sim (4)$

$$r \vee s \sim \neg r \Rightarrow s \sim \neg s \Rightarrow r$$

$$(\neq r \vee s)$$

- (c)
1. $p \vee q \sim 1$ pred.
  2. $p \vee r \sim 1$ pred.
  3. $r \Rightarrow s \sim 1$ pred.
  4. $\neg(q \wedge s) \sim 0$ pred.
  - 5.1. $\neg p$ pred. RA
  - 5.2. r DS(5.1, 2)
  - 5.3. s MP(5.2, 3)
  - 5.4. $\neg q \vee \neg s \sim (4)$
  - 5.5. $\neg q$ DS(5.3, 5.4)
  - 5.6. $(p \vee q) \wedge (\neg p \vee \neg q) \sim (1)$
  - 5.7. $p \vee \neg q$ P₀(5.6)
  - 5.8. p DS(5.7, 5.5)
  - 5.9. $\neg p \wedge p$ Id(5.1, 5.8)
  - 5.10. $0 \sim (5.9)$
  5. p RA(5.1, 5.10)

$$\begin{pmatrix} 0 \\ 2 \\ p \end{pmatrix}$$

Ali nima ta sklep protiprimer?

$$p \sim 0, q \sim 1, r \sim 1, s \sim 1$$

Ne gre... nima protiprimer.

$$A, B \neq A \times B \quad \underline{\text{Id}}$$

3. Preveri pravilnost sklepov. $\overset{1}{p \vee s} \Rightarrow \overset{1}{\neg t \wedge u}, \overset{1}{t \vee (u \Rightarrow p)}, \overset{2}{p \wedge q} \Rightarrow r \vee \neg u \models \overset{0}{q \Rightarrow p \wedge r}$

(b) $\underset{2_1}{p \Rightarrow t \vee r}, \underset{2_1}{q \Rightarrow t \vee s}, \underset{2_0}{r \Rightarrow \neg s} \models \underset{2_0}{p \wedge q \Rightarrow t}$

(a) Ali ima protiprimer? $q \sim 1, p \sim 0, t \sim 1, s \sim 1$, vrednosti ostali izj. spremenljivke niso pomembne, ima protiprimer.

Ta sklep ni pravilen.

(b) Ali ima protiprimer? $t \sim 0, p \sim 1, q \sim 1, r \sim 1, s \sim 1$ Ne gre...
Nima protiprimera.

Zapišimo dokaz:

1. $p \Rightarrow t \vee r$ pred.
2. $q \Rightarrow t \vee s$ pred.
3. $r \Rightarrow \neg s$ pred.
- 4.1. $p \wedge q$ pred. PS
- 4.2. p $P_0(4.1)$
- 4.3. $t \vee r$ MP(1, 4.2)
- 4.4. q $P_0(4.1)$
- 4.5. $t \vee s$ MP(2, 4.4)
- 4.6. $t \vee (r \wedge s)$ Zd(4.3, 4.5)
- 4.7. $\neg(r \wedge s)$ $\sim(3)$
- 4.8. t DS(4.6, 4.7)
4. $p \wedge q \Rightarrow t$ PS(4.1, 4.8)

($\models p \wedge q \Rightarrow t$)

Ali drugače:

- 4.6.1. $\neg t$ pred. RA
- 4.6.2. s DS(4.6.1, 4.5)
- 4.6.3. $\neg r$ MT(3, 4.6.2)
- 4.6.4. t DS(4.3, 4.6.3)
- 4.6.5. $\neg t \wedge t$ Zd(4.6.1, 4.6.4)
- 4.6.6. 0 $\sim(4.6.5)$
- 4.6. t RA(4.6.1, 4.6.6)
4. $p \wedge q \Rightarrow t$ PS(4.1, 4.6)

(g) $p \Rightarrow (q \Rightarrow s), p \Rightarrow (r \Rightarrow t), \neg t \vee \neg s \models p \Rightarrow (\neg r \vee \neg q)$

1. $p \Rightarrow (q \Rightarrow s)$ pred.
 2. $p \Rightarrow (r \Rightarrow t)$ pred.
 3. $\neg t \vee \neg s$ pred.
 4.1. p pred. PS
 4.2. $q \Rightarrow s$ MP(4.1, 1)
 4.3. $r \Rightarrow t$ MP(4.1, 2)
 4.4.1. r pred. PS
 4.4.2. t MP(4.4.1, 4.3)
 4.4.3. $\neg s$ DS(4.4.2, 3)
 4.4.4. $\neg q$ MT(4.2, 4.4.3)
 4.4. $r \Rightarrow \neg q$ PS(4.4.1, 4.4.4)
 4. $p \Rightarrow (r \Rightarrow \neg q)$ PS(4.1, 4.4)
 5. $p \Rightarrow (\neg r \vee \neg q) \sim (4)$

$(\models p \Rightarrow (\neg r \vee \neg q))$
 $p \Rightarrow (r \Rightarrow \neg q)$